

Hoeveel kost beleggen in een fonds?

FSMA

AUTORITEIT
VOOR FINANCIËLE
DIENSTEN
EN MARKTEN

AUTORITÉ
DES SERVICES
ET MARCHÉS
FINANCIERS

Doel: consumenten beter informeren over de kosten

In het kader van haar opdracht om te zorgen voor de educatie van de financiële consument, wil de FSMA:

1. toelichten welke verschillende kosten er verbonden zijn aan een fonds;
2. particuliere beleggers in staat stellen om de kosten die ze betalen gemakkelijker te vergelijken met de kosten die Belgische openbare ICB's doorgaans aanrekenen;
3. verduidelijken welke impact de kosten van een fonds hebben op het uiteindelijke rendement voor de belegger.

Welke verschillende kosten zijn er verbonden aan een fonds?

Verschillende soorten kosten

Als je aandelen koopt van een fonds, betaal je behalve je aankoop ook nog heel wat kosten. Laat je dus niet verrassen. Informeer vooraf aan welke kosten je je allemaal moet verwachten. Hieronder vind je een **overzicht van de voornaamste kosten**:

Instapkosten

Dit zijn eenmalige kosten als je aandelen van een fonds koopt. Ze worden meestal uitgedrukt in een percentage van het kapitaal dat je belegt. De meeste fondsen rekenen 2% tot 3% aan. Koop je voor 15.000 euro aandelen van een fonds en bedragen de instapkosten 3%, dan houdt je bankier of financieel tussenpersoon 450 euro af van je geïnvesteerd bedrag. Soms kan je hierover onderhandelen met je bankier of financieel tussenpersoon.

Lopende kosten

Deze kosten moet je jaarlijks betalen. Gemiddeld liggen ze tussen 1% en 2%. Als een beheerder heel actief met het fonds bezig is, kunnen ze hoger liggen. Deze kosten hoef je niet te betalen bij de aankoop van het fonds. Ze worden jaarlijks afgehouden van het rendement van het fonds. Deze kosten hebben dus een impact op het rendement van je investering.

Uitstapkosten

Heb je aandelen van een fonds met een eindvervaldag en wil je vóór die eindvervaldag je geld of een deel ervan terug? Dan moet je uitstapkosten betalen. Ook fondsen zonder vervaldag rekenen soms uitstapkosten aan. De uitstapkosten worden uitgedrukt in een percentage van het terugbetaalde bedrag.

Verschillende soorten kosten

Prestatievergoedingen

Prestatievergoedingen zijn niet-terugkerende jaarlijkse kosten. Ze moeten soms betaald worden aan de beheerder van het fonds als dat een bepaald vooropgesteld rendement overschrijdt. Deze kosten worden in mindering gebracht op de prestaties van het fonds.

De beurstaks

Bij sommige fondsen moet je bij een verkoop een beurstaks betalen. Vraag aan je bankier of financieel tussenpersoon in welke situaties dat het geval is.

Het bewaarloon

Voor het beheer ervan rekenen de meeste instellingen kosten aan. Ze variëren van instelling tot instelling.

De instapkosten en de lopende kosten zijn de voornaamste kosten wanneer je belegt in een beleggingsfonds*. In deze presentatie zoomen we daar dan ook op in.

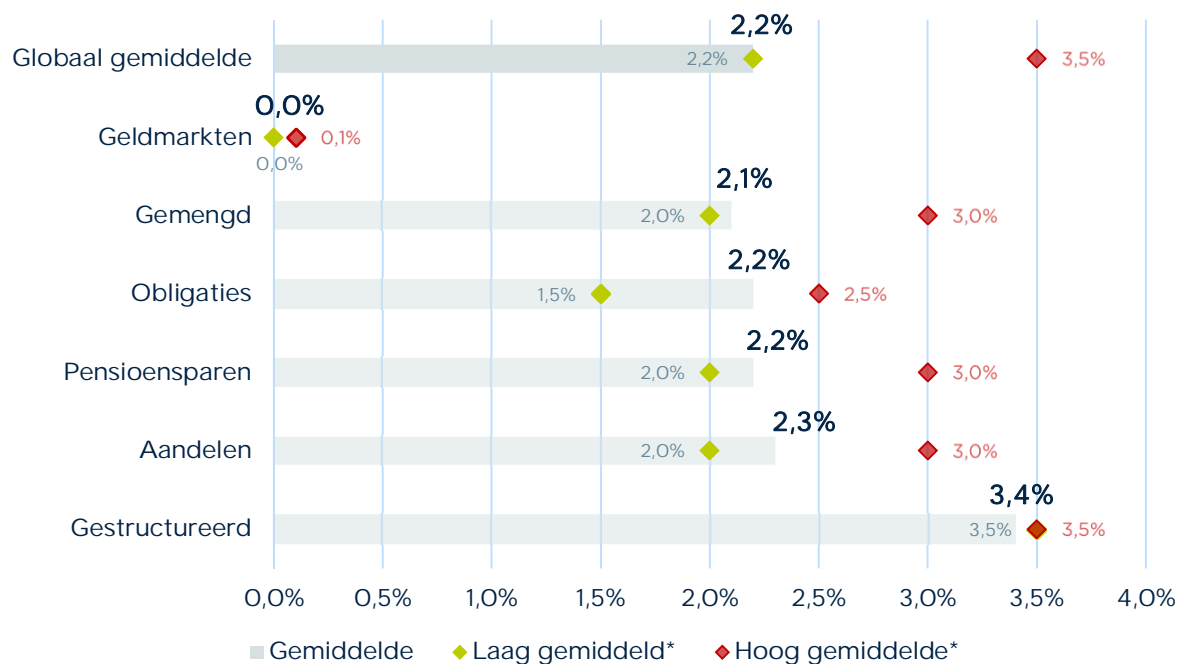
* Uitstapkosten en prestatievergoedingen worden niet vaak aangerekend. Beurstaksen en bewaarlonen zijn doorgaans op uniforme wijze van toepassing op alle fondsen.

Welke kosten moeten
particuliere beleggers betalen
voor Belgische openbare ICB's?

Instapkosten

Voor niet-professionele cliënten bedragen de gemiddelde maximum instapkosten, per type beleggingsbeleid, bij de Belgische openbare fondsen:

Bijvoorbeeld: **beleggingsfondsen van het type aandelen** rekenen doorgaans maximum **2,3%** instapkosten aan. Het hoog gemiddelde bedraagt **3,0%**, het laag gemiddelde **2,0%**.

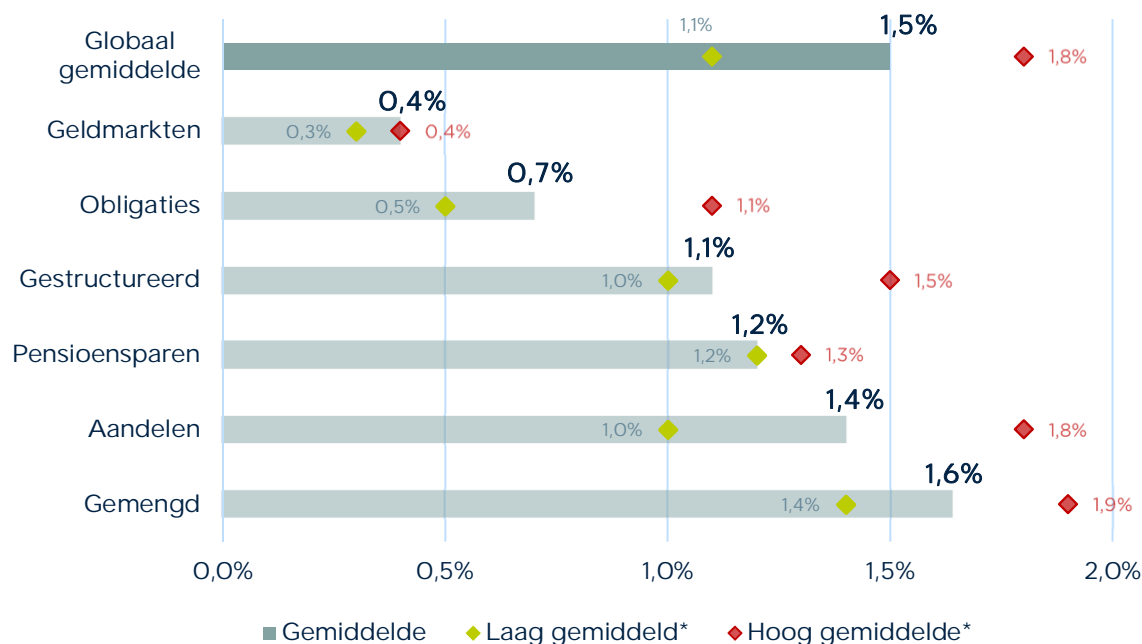
Aan de hand van deze percentages kan worden vergeleken of de maximum instapkosten van een bepaald fonds hoger of lager liggen dan het gemiddelde voor andere fondsen met dit beleggingsbeleid.

Bronnen: Refinitiv Lipper, FSMA

* De hoge en lage gemiddelden vertegenwoordigen respectievelijk het 25ste en 75ste percentiel van de distributie. Dat betekent dat de instapkosten bij 25% van de fondsen lager zijn dan het lage gemiddelde.

Lopende kosten

Voor niet-professionele cliënten bedroegen de gemiddelde lopende kosten in 2021, per type beleggingsbeleid, bij de Belgische openbare fondsen:

Bijvoorbeeld: **beleggingsfondsen van het type aandelen** hebben gemiddeld **1,4%** lopende kosten per jaar. Het hoog gemiddelde bedraagt **1,8 % per jaar**, het laag gemiddelde **1,0% per jaar**.

Aan de hand van deze percentages kan worden vergeleken of de lopende kosten van een bepaald fonds hoger of lager liggen dan het gemiddelde voor andere fondsen met dit beleggingsbeleid.

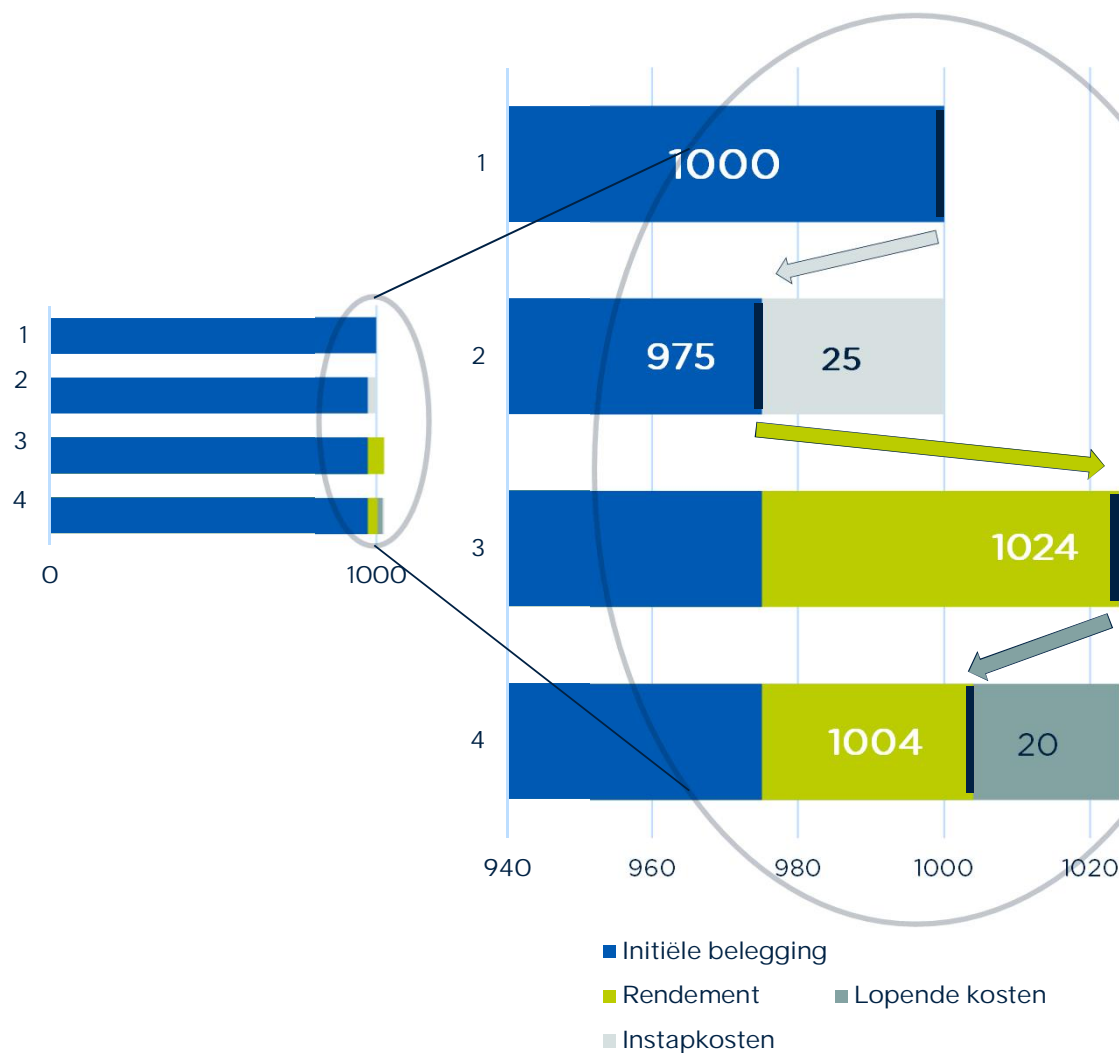
Bronnen: Refinitiv Lipper, FSMA

* De hoge en lage gemiddelden vertegenwoordigen respectievelijk het 25ste en 75ste percentiel van de distributie. Dat betekent dat de lopende kosten bij 25% van de fondsen lager zijn dan het lage gemiddelde.

Welke impact hebben de
voornaamste kosten op uw
rendement?

Theoretische impact van de kosten op 1 jaar

1. U belegt 1.000 €

2. U betaalt 2,5% instapkosten

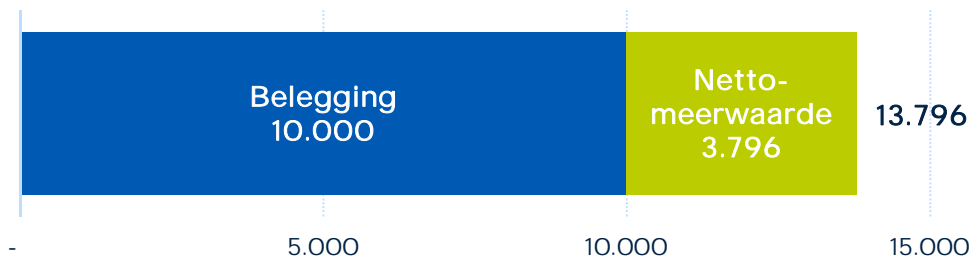
3. Het fonds levert een rendement op van 5% ...

4. ... en de lopende kosten, die 2% bedragen, worden op periodieke basis in mindering gebracht van uw belegging

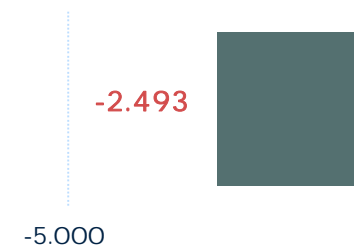
Impact van de kosten op 10 jaar als de reële gemiddelde kosten worden betaald

In volgend voorbeeld belegt een belegger 10.000 euro op een periode van 10 jaar. Het hypothetisch jaarlijks brutorendement bedraagt 5%. Hij betaalt de gemiddelde kosten van de Belgische openbare ICB's (2,2% voor de instapkosten en 1,5% voor de lopende kosten).

Belegging en nettomeerwaarde

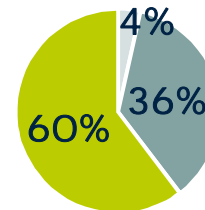

Totale kosten*

Spreiding van de meerwaarde

De totale kosten* vertegenwoordigen 40% van de meerwaarde. Het netto-eindrendement bedraagt **3,3% per jaar**.

- Instapkosten
- Lopende kosten en opportuniteitskosten
- Nettomeerwaarde

Het kostenniveau zal een aanzienlijke impact hebben op het eindrendement. Het is dus erg belangrijk om die kosten te vergelijken alvorens te beleggen.

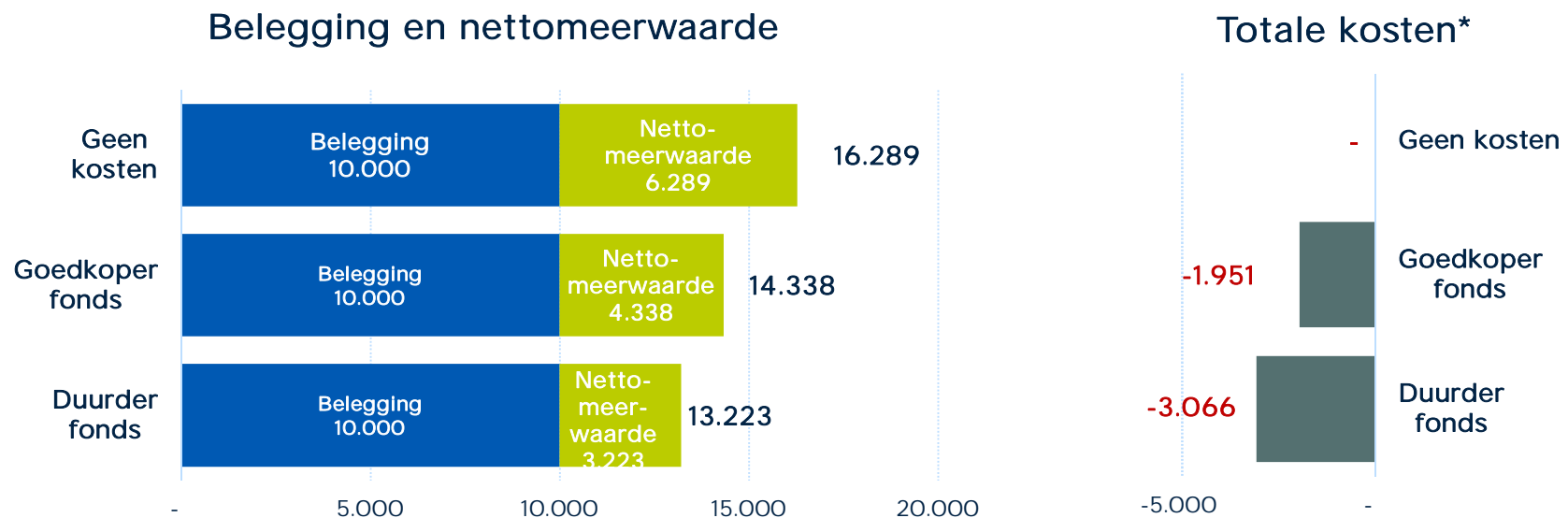
* De totale kosten omvatten de instapkosten, de lopende kosten en de opportuniteitskosten (= rendementsverlies op de betaalde kosten) maar niet de eventuele taksen.

Impact van de kosten op 10 jaar bij een vergelijking van de verschillende kostenscenario's

Het uitgangspunt is hetzelfde: een belegger belegt 10.000 euro op een periode van 10 jaar met een jaarlijks brutorendement 5%.

3 gevallen worden geïllustreerd:

1. Hij belegt zijn geld zonder enige kosten te betalen (theoretisch voorbeeld)
2. Hij kiest een of meer beleggingsfondsen waarvan de kosten tot het lage gemiddelde behoren: 2,2% instapkosten en 1,1% lopende kosten
3. Hij kiest een of meer beleggingsfondsen waarvan de kosten tot het hoge gemiddelde behoren: 3,5% instapkosten en 1,8% lopende kosten

* De totale kosten omvatten de instapkosten, de lopende kosten en de opportuniteitskosten (= rendementsverlies op de betaalde kosten) maar niet de eventuele taken..

Conclusies

1. Analyseer steeds de kosten van de verschillende beleggingsfondsen.

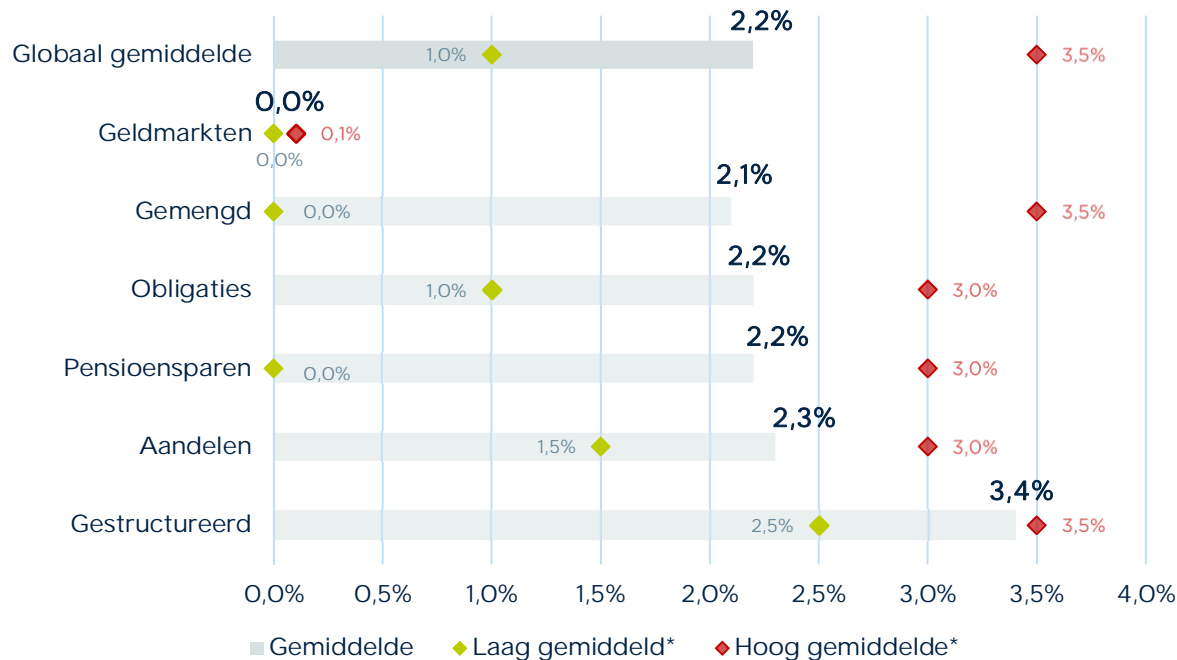

2. Vergelijk de kosten en hou rekening met hun impact op het eindrendement dat u zal behalen.

Bijlagen

Instapkosten – percentiel 10 en 90

Voor niet-professionele cliënten bedragen de gemiddelde maximum instapkosten, per type beleggingsbeleid, bij de Belgische openbare fondsen:

Bijvoorbeeld: **beleggingsfondsen van het type aandelen** rekenen doorgaans maximum **2,3%** instapkosten aan. Het hoog gemiddelde bedraagt **3,0%**, het laag gemiddelde **1,5%**.

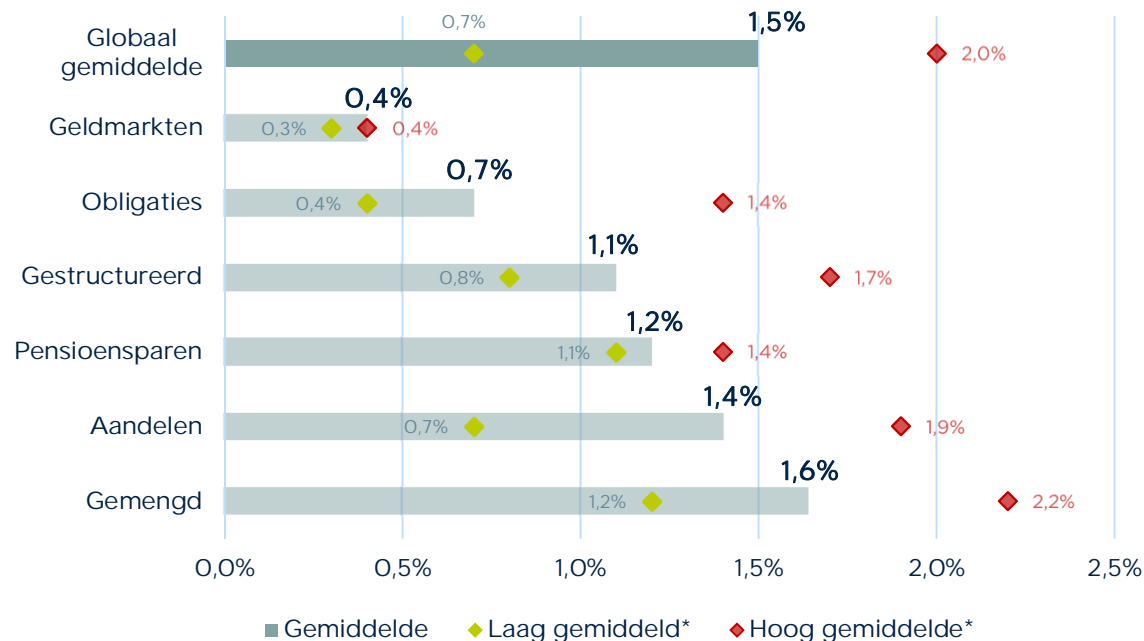
Aan de hand van deze percentages kan worden vergeleken of de maximum instapkosten van een bepaald fonds hoger of lager liggen dan het gemiddelde voor andere fondsen met dit beleggingsbeleid.

Bronnen: Refinitiv Lipper, FSMA

* De hoge en lage gemiddelden vertegenwoordigen respectievelijk het 10ste en 90ste percentiel van de distributie. Dat betekent dat de instapkosten bij 10% van de fondsen lager zijn dan het lage gemiddelde.

Lopende kosten – percentiel 10 en 90

Voor niet-professionele cliënten bedroegen de gemiddelde lopende kosten in 2021, per type beleggingsbeleid, bij de Belgische openbare fondsen:

Bijvoorbeeld: **beleggingsfondsen van het type aandelen** hebben gemiddeld **1,4%** lopende kosten per jaar. Het hoog gemiddelde bedraagt **1,9 % per jaar**, het laag gemiddelde **0,7% per jaar**.

Aan de hand van deze percentages kan worden vergeleken of de lopende kosten van een bepaald fonds hoger of lager liggen dan het gemiddelde voor andere fondsen met dit beleggingsbeleid.

Bronnen: Refinitiv Lipper, FSMA

* De hoge en lage gemiddelden vertegenwoordigen respectievelijk het 10ste en 90ste percentiel van de distributie. Dat betekent dat de lopende kosten bij 10% van de fondsen lager zijn dan het lage gemiddelde.